

Teksti par profesijām

1. Lasi tekstu! Par kuru profesiju stāstīts? Pasvītro vienlīdzīgus teikuma locekļus!

Ādas meistars pēc mākslinieka izstrādātas vai paša izdomātas skices izgatavo no ādas dažādus priekšmetus, rotājumus, apģērbus, apavus un aksesuārus. No ādas meistars prasmīgi veido jostas un somas, makus un grāmatzīmes. Lietpratējs rada ne tikai praktiskas lietas, bet arī mākslas priekšmetus. Prasmīgās rokās top gan gleznas, gan dekorācijas, gan instalācijas.

Ādas meistars, kurš strādā individuāli, nodarbojas ne tikai ar pašu izstrādājumu radīšanu, bet arī ar izejmateriālu sagādi un ādas izstrādājumu modelēšanu, skiču un kompozīciju veidošanu. Viņš arī aprēķin nepieciešamo materiāla daudzumu un izmaksas un nosaka gatavā izstrādājuma cenu.

Ādas meistars, kurš strādā kādā rūpnieciskās ražošanas uzņēmumā, izgatavo izstrādājumus, ko pasūtījis uzņēmuma klients, un strādā kopā ar citiem ādas apstrādes speciālistiem. Pirms izstrādājumu sāk rūpnieciski ražot, ādas meistars sagatavo visus nepieciešamos aprēķinus un nepieciešamo materiālo bāzi, izgatavo izstrādājuma rasējumus un šablonus. Pēc tam ādas meistars vada un uzrauga izstrādājuma parauga izgatavošanu. Viņš seko līdz piegriezēju, iespiedēju, krāsotāju un šuvēju darbam. Ādas meistars pārrauga un dod norādes, kādam šim paraugam darba beigās jāizskatās.

(Pēc interneta materiāliem.)

2. Izraksti no pirmās rindkopas vienlīdzīgus teikuma locekļus, pārveidojot tos nominatīvā!

3. Lasi tekstu! Par kurām profesijām stāstīts? Pasvītro vienlīdzīgus teikuma locekļus!

Kurpnieks jeb amatnieks strādā apkalpojošā sfērā. Kurpnieks labo un izgatavo apavus, kā arī konsultē klientus par apavu kopšanu.

Kurpnieks darbā lieto šķēres, nažus, āmuru, dažādas ķīmiskas vielas. Darbā nepieciešamas gan speciālas kurpnieka ierīces un naglas, gan instrumenti.

Kurpnieks var strādāt ne tikai privātuzņēmumos, bet arī kā pašnodarbinātais.

Šuvējs piegriež, sagriež, sadiedz, sašuj dažādus audumus ar rokām vai šujmašīnu. Šuvējs gan labo apgērba defektus un izmaina jau gatavus auduma darinājumus, gan izgatavo jaunus fasonus.

Šuvējs ne tikai izgatavo jaunus apgērba gabalus, bet arī ievēro klienta vēlmes un ķermeņa izmērus. Viņš izvēlas darbam nepieciešamo audumu, saskaņo to ar klienta vēlmēm, iesaka praktiskas izmaiņas klienta iecerē. Šuvējs apgērbus vai citus pasūtījumus gatavo pēc ieceres un piegrieztnes. Gatavos apgērbus šuvējs izgludina, ieglodina ieloces, bikšu staras, svārku krokas un citas detaļas. Šuvēji izgatavo arī aizkarus, gultu un krēslu pārvalkus. Veic specifiskus pasūtījumus, piemēram, kāzu kleitas, oriģinālas cepures.

(Pēc interneta materiāliem.)

4. Izraksti no ceturtās rindkopas septiņus vienlīdzīgus teikuma locekļus!

5. Lasi tekstu!

A. Virtuves palīgs darbā uztur tīrību un kārtību virtuvē. Ar rokām vai trauku mazgājamo mašīnu mazgā traukus. Uztur tīras arī pannas katlus bļodas paplātes kausus sietus rīves putotājus. Strādnieks nosusina un noliek vietā tīros traukus: šķīvjus bļodiņas servējamās šķīvjus galda piederumus glāzes. Virtuves palīgs tīra darba virsmas produktu un trauku uzglabāšanas vietas. Darbinieks palīdz pavāriem veikt virtuves darbus. Viņš sagatavo produktus: mizo griež sasmalcina. Virtuves palīgs regulāri veic virtuves tīrīšanu un kārtošanu atbilstoši uzņēmumā noteiktai kārtībai.

(Avots: <http://profesijupasaule.lv/pw-search?page=10>)

B. Metinātājs darbā nosaka metāla veidu un tā metinājspēju. Speciālists savieno dažādu metālu konstrukcijas detaļas un mezglus. Strādnieks griež un savieno ne tikai metāla loksnes caurules stienus bet arī T, U, L veida šķērsriezuma profilus. Metinātājs izgatavo dažādas formas un sarežģītības pakāpes metāla konstrukcijas. Darbā izmanto dažāda veida metālus un metālu sakausējumus. Atsevišķos metināšanas veidos izmanto arī aktīvās aizsarggāzes: argonu hēliju acetilēnu skābekli vai CO₂. Metinātājs sagatavo apkopj metināšanas iekārtu. Strādnieks sagatavo metāla detaļas vai konstrukcijas metināšanai. Speciālists izpilda metināšanu dažādos veidos: kakta savienojumā sadursavienojumā stūra savienojumā vai pārlaidu savienojumā. Viņš pārbauda metināto šuvi gan vizuāli gan mehāniski.

Metinātājs darbā izmanto speciālu nedegošu aizsargtērpu cimdus apavus aizsargmasku vai aizsargbrilles dzirdes aizsargaustiņas dažādu gāzu maisījumu metināšanas aparātus aerosolus rokas slīpmašīnas āmurus skrāpjus birstes metinājuma šuvju mērīšanas un kvalitātes kontroles aparāturu.

(Avots: <http://profesijupasaule.lv/pw-search?page=10>)

6. Saskati un pasvītro vienlīdzīgus teikuma locekļus!

7. Liec vajadzīgās pieturzīmes!

8. Pastāsti, par kurām profesijām uzzināji!

9. Lasi tekstu!

C. Frizieris darbā pārzina jaunākās frizūru modes tendences un iesaka klientam vēlamāko matu griezumu krāsu. Novērtē klienta matu un galvas ādas stāvokli mazgā matus un veic galvas masāžu. Speciālists balina krāso griež filē matus. Viņš ne tikai tin matos ruļļus bet arī liek ilgviļņus gofrē un taisno matus. Frizieris veido frizūru ar fēnu un rokām veido dažādas ondulācijas un frizūras ar ondulāciju elementiem. Profesionālis piestiprina šinjonus parūkas pieaudzē matus taisa dredus pin bizītes. Frizieris veic matu diagnostiku un potenciālā matu sakārtojuma modelēšanu datorā.

Frizieris darba aprīkojumā izmanto šķēres ķemmes sprādzes ruļļus lokšķēres fēnus matu diagnostikas aparatūru profesionālo matu kosmētiku: šampūnus balzamus želejas lakas matu krāsas balinātājus. Frizieris lieto speciālu aparatūru un ķīmiskos līdzekļus darba rīku dezinficēšanai un sterilizēšanai. Speciālists izmanto īpašus krēslus – matu mazgāšanai apgriešanai ergonomisku darba krēslu frizierim apmetni klienta apģērba pasargāšanai. Viņš valkā darba apģērbu valkā cimdus.

(Avots: <http://profesijupasaule.lv/pw-search?page=10>)

D. Dārznieks specializējas daildārzniecībā ainavu un parku dārzniecībā puķkopībā dārzenkopībā ārstniecības augu un sēņu audzēšanā kokaudzēšanā augļkopībā un sēklkopībā. Izvēlas stādīšanas vietu dobi dārzā sagatavo piemērotu augsni iestāda augu un to aplaista. Augšanas laikā

uzirdina un bagātina augsni ravē nezāles un iznīcina kaitēkļus. Dārznieks piedalās parku vai ēku apkārtnes ainavas ierīkošanā. Viņš stāda un kopj krūmus kokus puķes apcērp dzīvžogus un košumkrūmus ierīko un kopj zālienu – zāli sēj laista un pļauj.

(Avots: <http://profesijupasaule.lv/pw-search?page=10>)

10. Saskati un pasvītro vienlīdzīgus teikuma locekļus!

11. Liec vajadzīgās pieturzīmes!

12. Pastāsti, par kurām profesijām uzzināji!

13. Lasi, klausies tekstu par pieprasītākajām profesijām!

Pirmajā vietā ierindojas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) nozare un ar to saistītās profesijas. Programmētāja profesija Latvijā 2018. gadā ir pieprasītākā un vajadzīgākā. IKT ir daudzpusīga nozare. Tajā darbojas projektu vadītāji, testētāji, sistēmu un biznesa analītiķi.

Karjeras topā izceltas arī tās profesijas, kas saistītas ar uzņēmumu darbības atbalstu. Šeit nozaru loks ir visai plašs. Tajā ietverti mārketinga speciālisti, finanšu speciālisti, grāmatveži un projektu vadītāji.

2018. gadā pieprasītāko profesiju topa augšgalā ierindojās kravas automobiļu vadītāji, betonētāji, pavāri, namdari, mazumtirdzniecības veikala pārdevēji, būvnieki, apdares darbu strādnieki, palīgstrādnieki, ēku celtnieki un programmētāji.

(Avoti: <https://lvportals.lv/norises/263705-darba-tirgu-trukstosas-un-pieprasitas-profesijas-2014>,
https://www.slideshare.net/liela_stunda/pieprastks-profesijas-latvij)

Eksperti vienojās, ka šajā gadsimtā vislielākais pieprasījums sagaidāms medicīnas jomā. Tas tādēļ, ka aizvien pieaugs vecu ļaužu skaits un viņi, protams, daudz vairāk slimos.

Nākamajā vietā pēc mediķiem būs pieprasīti būvnieki un inženieri. Jau tagad pasaulē trūkst kvalificēta darbaspēka šajā jomā. Turpmāko 10 gadu laikā liela pārkārtošanās gaidāma naftas ieguves uzņēmumos – tiem jāmodernizējas, lai strādātu efektīvāk un atbilstu vides veselības prasībām. Tātad šeit būs nepieciešami speciālisti. Arī zinātnē parādīsies jaunas darbavietas. Turklāt būs pieprasīti ne tikai zinātnieki, bet arī viņu apkalpojošais personāls.

(Avoti: <https://www.creamcredit.lv/blog/pieprasitakas-profesijas-latvija>,
<https://www.tvnet.lv/5684807/paredz-nakotnes-pieprasitakas-profesijas>)

14. Izraksti pieprasītākās profesijas!

15. Pasvītro vienlīdzīgus teikuma locekļus!

16. Lasi tekstu, piedalies sarunā par žurnālista profesiju!

Žurnālists ir tas cilvēks, kura galvenais uzdevums ir informēt sabiedrību par aktuālākajām norisēm Latvijā un pasaulē vai kādā konkrētā industrijā.

Žurnālista ikdiena tiek pavadīta dažādu nozīmīgu interviju organizēšanā, vadīšanā un atspoguļošanā lasītājiem – interneta lietotājiem, TV skatītājiem vai radio klausītājiem.

Profesionāla žurnālista galvenais uzdevums ir sagatavot objektīvu, nevienu neaizskarošu informāciju atbilstoši valsts likumdošanai un uzņēmumu noteiktajām vadlīnijām. Visbiežāk žurnālista darba laiks ir nenormēts un ir atkarīgs no aktuālāko notikumu norises laika un vietas.

Žurnālists ir atbildīgs par to, lai sabiedrība būtu informēta par svarīgākajām norisēm un notikumiem sabiedrībā vai nozarē, kā arī par to, lai atspoguļotā informācija būtu objektīva un vienkārši saprotama.

(Avoti: <https://lv.wikipedia.org/wiki/%C5%BDurn%C4%81listika>,
<http://iprofesija.lv/zurnalists-profesijas-apraksts>)

17. Sameklē un izlasi pilnu tekstu! Piedalies sarunā!

- Vai žurnālista profesija ir prestiža?
- Kāda varētu būt žurnālista darbavieta un pienākumi, nepieciešamās zināšanas un prasmes? Pēc sarunas veido četrus teikumus un pieraksti tos!

18. Meklē informāciju, piedalies sarunā par dažādu jomu žurnālistu darba specifiku, piemēram, laikraksta žurnālists, televīzijas žurnālists, sporta žurnālists, mūzikas žurnālists, mākslas žurnālists!

19. Izvēlies dažus žurnālu nosaukumus un veido teikumus! Pieraksti tos burtnīcā!

20. Lieto dažādu vārdšķiru vārdus! Lieto vienlīdzīgus teikuma locekļus!